

הכנסת

מרכז המחקר והמידע

נתונים על הפקרת נשק על-ידי אזרחים בישראל

מוגש לוועדת הפנים והגנת הסביבה

הכנסת, מרכז המחקר והמידע

קריית בן-גוריון, ירושלים 91950

טל': 02 - 6408240/1

פקס: 02 - 6496103

www.knesset.gov.il/mmm

כתיבה: אורי טל

אישור: שמוליק חזקיה, ראש צוות

עריכה לשונית: מערכת "דברי הכנסת"

י"א בתמוז תשס"ז

28 ביוני 2007

מבוא

לבקשת ועדת הפנים והגנת הסביבה מובאים להלן נתונים כלליים על מחזיקי נשק בישראל, על הפקרת נשק, על כתיבי אישום רלוונטיים ועל מספר הנאשמים בגין הפקרת נשק.

עבירת הפקרת הנשק מוסדרת בסעיף 339(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.¹ בסעיף זה נקבע כי "המחזיק, משאיר או מפקיר כלי ירייה, חומר נפץ או חומר אחר שבכוחם לגרום נזק לאדם או לסכן חייו, ללא נקיטת אמצעי זהירות סבירים למנוע אדם אחר מלגרום בהם נזק לעצמו או לאחר, בין בטיפול כלשהו בהם ובין בלא טיפול, דינו – מאסר שנה".

יצוין כי מסמך זה אינו עוסק בהפקרת נשק על-ידי חיילים ובשיפוט הצבאי.

1. נתונים כלליים על כלי נשק בישראל

להלן נתונים על כלי הנשק המוחזקים בישראל נכון למאי 2007:²

מספר כלי הנשק	סוג הרשיון**
210,022	נשק פרטי בידי אנשים פעילים*
194,901	נשק פרטי ברשיונות תקפים
7,438	נשק בידי אנשים לא פעילים
13,116	נשק המוחזק ללא רשיון תקף
129,000	נשק בידי ארגונים

* יש חפיפה חלקית בין הקבוצות, למשל לרוב האנשים הפעילים יש רשיונות תקפים, ורוב הרשיונות התקפים הם בידי אנשים פעילים.

** אנשים פעילים הם אנשים חיים שאינם מאושפזים לפרק זמן ארוך וכיוצא בזה.

¹ רפ"ק עו"ד אילן סולומון, קצין מחלקת תביעות, אגף לחקירות ולמודיעין במשטרת ישראל, מכתב, 26 ביוני 2007.

² מתוך אתר האינטרנט של משרד הפנים, היחידה לפיקוח על כלי ירייה, www.moin.gov.il, תאריך כניסה: יוני 2007.

2. נתונים על תיקי משטרה שנפתחו בגין הפקרת נשק³

להלן נתונים על מספר התיקים שנפתחו במשטרה בגין עבירה של הזנחת השמירה על כלי ירייה (הפקרת נשק) כעבירה יחידה (שאינה נלווית לעבירות חמורות יותר) ועל הסטטוס של התיקים, לפי שנים. הנתונים מחולקים לתיקים שנפתחו במשטרה,⁴ לתיקים בתביעה (תיקים המונחים במחלקת התביעות במשטרה, בין שהוגש כתב אישום ובין שטרם הוגש), תיקים שנדונו והסתיים המשפט בעניינם ותיקים שנסגרו (מחוסר ראיות, מחוסר אשם או מחוסר עניין ציבורי).

שנת 2003					שנת 2002				
נסגרו	נדונו	בתביעה	נפתחו	מחוז	נסגרו	נדונו	בתביעה	נפתחו	מחוז
33	10	0	43	<u>צפון</u>	42	8	0	50	<u>צפון</u>
46	28	2	76	<u>תל-אביב</u>	72	46	4	122	<u>תל-אביב</u>
24	5	0	29	<u>דרום</u>	29	6	3	38	<u>דרום</u>
10	14	0	24	<u>שׁי</u>	18	11	1	30	<u>שׁי</u>
48	17	2	69	<u>מרכז</u>	58	18	0	76	<u>מרכז</u>
13	13	1	27	<u>ירושלים</u>	25	12	0	37	<u>ירושלים</u>
174	87	5	268	<u>סה״כ</u>	244	101	8	353	<u>סה״כ</u>

שנת 2005					שנת 2004				
נסגרו	נדונו	בתביעה	נפתחו	מחוז	נסגרו	נדונו	בתביעה	נפתחו	מחוז
38	8	4	50	<u>צפון</u>	30	10	0	42	<u>צפון</u>
44	7	9	64	<u>תל-אביב</u>	45	20	6	71	<u>תל-אביב</u>

³ הנתונים נמסרו מרפ"ק עו"ד תמר שיכט, ראש תחום הנחיה, פיקוח ובקרה, מחלקת תביעות באגף לחקירות ומודיעין, משטרת ישראל, מכתב, 26 ביוני 2007.

⁴ תיקי חקירה שנפתחו במשטרה וטרם הועברו למחלקת התביעה.

שנת 2005					שנת 2004				
נסגרו	נדונו	בתביעה	נפתחו	מחוז	נסגרו	נדונו	בתביעה	נפתחו	מחוז
22	2	5	29	<u>דרום</u>	15	1	1	17	<u>דרום</u>
16	16	0	33	<u>ש"י</u>	15	12	0	27	<u>ש"י</u>
55	8	8	73	<u>מרכז</u>	77	29	10	118	<u>מרכז</u>
11	2	6	20	<u>ירושלים</u>	16	8	1	16	<u>ירושלים</u>
186	43	32	269	<u>סה"כ</u>	198	80	18	291	<u>סה"כ</u>

שנת 2007 (ינואר-מאי)					שנת 2006				
נסגרו	נדונו	בתביעה	נפתחו	מחוז	נסגרו	נדונו	בתביעה	נפתחו	מחוז
12	0	4	20	<u>צפון</u>	57	3	6	68	<u>צפון</u>
9	0	9	22	<u>תל-אביב</u>	39	9	28	83	<u>תל-אביב</u>
5	0	5	11	<u>דרום</u>	17	0	2	19	<u>דרום</u>
4	0	8	15	<u>ש"י</u>	8	3	9	20	<u>ש"י</u>
10	0	2	14	<u>מרכז</u>	34	4	13	55	<u>מרכז</u>
18	0	7	28	<u>ירושלים</u>	14	2	18	38	<u>ירושלים</u>
58	0	35	110	<u>סה"כ</u>	169	21	76	283	<u>סה"כ</u>

להלן נתונים על מספר התיקים שנפתחו במשטרה בגין עבירה של הזנחת השמירה על כלי ירייה (הפקרת נשק) כעבירה נלווית לעבירה חמורה יותר ועל הסטטוס של התיקים, לפי שנים.

שנת 2003					שנת 2002				
נסגרו	נדונו	בתביעה	נפתחו	מחוז	נסגרו	נדונו	בתביעה	נפתחו	מחוז
40	17	1	58	<u>צפון</u>	49	17	2	70	<u>צפון</u>
55	31	3	89	<u>תל-אביב</u>	78	48	4	130	<u>תל-אביב</u>
33	11	1	45	<u>דרום</u>	41	10	3	54	<u>דרום</u>
13	18	1	32	<u>שׁי</u>	20	15	1	36	<u>שׁי</u>
61	23	2	89	<u>מרכז</u>	69	20	0	90	<u>מרכז</u>
16	17	1	34	<u>ירושלים</u>	26	12	0	38	<u>ירושלים</u>
218	117	9	347	סה"כ	283	122	10	418	סה"כ

שנת 2005					שנת 2004				
נסגרו	נדונו	בתביעה	נפתחו	מחוז	נסגרו	נדונו	בתביעה	נפתחו	מחוז
53	12	4	69	<u>צפון</u>	42	15	3	63	<u>צפון</u>
57	8	13	86	<u>תל-אביב</u>	56	22	7	86	<u>תל-אביב</u>
30	6	6	43	<u>דרום</u>	39	6	2	48	<u>דרום</u>
20	17	0	38	<u>שׁי</u>	21	12	0	33	<u>שׁי</u>
65	12	10	89	<u>מרכז</u>	85	34	11	133	<u>מרכז</u>
24	5	6	36	<u>ירושלים</u>	24	10	3	39	<u>ירושלים</u>
249	60	39	361	סה"כ	267	99	26	402	סה"כ

שנת 2007 (ינואר-מאי)					שנת 2006				
נסגרו	נדונו	בתביעה	נפתחו	מחוז	נסגרו	נדונו	בתביעה	נפתחו	מחוז
16	0	4	27	<u>צפון</u>	67	5	6	80	<u>צפון</u>
13	0	11	31	<u>תל-אביב</u>	53	10	36	107	<u>תל-אביב</u>
6	0	6	13	<u>דרום</u>	26	1	5	32	<u>דרום</u>
5	0	9	18	<u>ש"י</u>	10	3	10	23	<u>ש"י</u>
11	0	2	18	<u>מרכז</u>	40	4	14	65	<u>מרכז</u>
20	0	7	31	<u>ירושלים</u>	23	2	20	49	<u>ירושלים</u>
71	0	39	138	<u>סה"כ</u>	219	25	91	356	<u>סה"כ</u>

3. נתונים על מספר כתבי האישום ומספר הנאשמים בגין הפקרת נשק⁵

להלן נתונים על מספר הנאשמים שהמשטרה הגישה נגדם כתב אישום בגין הפקרת נשק (סעיף 339(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977), לפי שנים. הנתונים על הפקרת נשק כוללים הן אובדן והן רשלנות:

שנה	מספר הנאשמים
2002	96
2003	94
2004	108
2005	82

⁵ רפ"ק עו"ד אילן סולומון, קצין מחלקת תביעות, אגף לחקירות ולמודיעין במשטרת ישראל, שיחת טלפון, 28 ביוני 2007.

יצוין כי בשל מגבלות מערכות המחשב של המשטרה, הנתונים נוגעים לעבירות שבגינן נפתח תיק החקירה, והן לא בהכרח זהות תמיד לעבירה שבגינה הוגש לבסוף כתב האישום. נוסף על כך, הדיווח במשטרה על הגשת כתבי אישום למערכת המחשב שממנה נשלפו הנתונים חסר, בעיקר לשנים 2004-2002.⁶

מהנהלת בתי-המשפט נמסרו נתונים הנוגעים למספר כתבי אישום שהוגשו לפי סעיף 339(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. בשנים 2001-2006 הוגשו 126 כתבי אישום לבתי-המשפט לפי סעיף זה.

מאלו, תוצאות 60 כתבי אישום היו כדלקמן:

- ב-31 כתבי אישום נמצא אָשָם.
- ב-28 כתבי אישום נמצא אָשָם ללא הרשעה.⁷
- בכתב אישום אחד נמחק האישום.

מ-45 עונשים שניתנו בכתבי אישום אלו לפי סעיף 339(א), בשלושה כתבי אישום נגזרו עונשי מאסר של 8, 15, ו-38 חודשים ובשאר כתבי האישום נגזרו קנסות בסכומים שונים, מ-300 ש"ח עד 10,000 ש"ח.⁸

יצוין כי כתבי האישום הללו כוללים רשלנות מסוכנת הקשורה בחומרי נפץ או בחומר אחר שעלול לגרום לנזק נוסף על כלי ירייה (כאמור בסעיף 339(א) לחוק העונשין). לכן, אין לדעת בדיוק כמה מהם כתבי אישום בגין הפקרת כלי נשק גרידא.

יצוין עוד כי נאשם אחד עשוי להיות מורשע בכמה סעיפי אישום בו-בזמן, וכתב אישום אחד עשוי לחול על כמה נאשמים. להנהלת בתי-המשפט אין רישום של מספר המורשעים אלא רק של מספר כתבי האישום. כלומר, מספר כתבי האישום אינו זהה למספר הנאשמים, ואת מספר הנאשמים אי-אפשר לגלות בעזרת המשאבים העומדים לרשותנו.

נציין כי ביקשנו ממנהל האוכלוסין במשרד הפנים נתונים על אובדן וגנבה של כלי נשק, אולם נתונים אלו טרם התקבלו.

⁶ רפ"ק עו"ד אילן סולומון, קצין מחלקת תביעות, אגף לחקירות ולמודיעין במשטרת ישראל, מכתב, 26 ביוני 2007.

⁷ אשם ללא הרשעה ניתן כאשר העבירה קלה יחסית ו/או כאשר הרשעה כשהיא לעצמה חמורה יותר מהעונש, לדוגמה, כאשר איגוד מקצועי (כגון לשכת עורכי-הדין) אינו מאפשר לאדם לעסוק במקצוע אם יש לו הרשעה פלילית.

⁸ שי פרדו, הנהלת בתי-המשפט, מכתב, 19 ביוני 2007.

מקורות

- סולומון אילן, קצין מחלקת תביעות, אגף לחקירות ולמודיעין במשטרת ישראל, מכתב, 26 ביוני 2007; שיחת טלפון, 28 ביוני 2007.
- שיכט תמר, ראש תחום הנחיה, פיקוח ובקרה, מחלקת תביעות באגף לחקירות ומודיעין, משטרת ישראל, מכתב, 26 ביוני 2007.
- פרדו שי, הנהלת בתי-המשפט, מכתב, 19 ביוני 2007.
- יעקב עמית, מנהל היחידה לפיקוח על כלי ירייה, מינהל האוכלוסין במשרד הפנים, שיחת טלפון, יוני 2007.
- אתר האינטרנט של משרד הפנים, היחידה לפיקוח על כלי ירייה, www.moin.gov.il, תאריך כניסה: יוני 2007.

